

ПРОТОКОЛ № 7

засідання поширеного Правління МОБ"у
від 10-го жовтня 1935 року.

М. С. Св. С.
91

Театральний
Музей
№ 625

Присутні: т.т. Лопатинський, Лазоршак, Дацків, Сердюк, Салтиків /ГІК/, Семко /Губком/, Невідомий /Губком КСДП/, Манареню, Меллер, Кудряцький.

- Порядок дня: 1. Вибір президії.
2. Доповідь про працю Мокро-Калигірського рай-театру "Березіль".
3. Доповідь про матеріальний стан "Березіля".

1. Вибір президії.

1. Простановили: Вибрано президію в слідуючому складі: Лопатинський, Лазоршак, Курбас, Дацків, Семко, /Губком/, Салтиків /ГІК/, і Полюковський /Міськомгосп/.

2. Доповідь про працю Мокро-Калигірського райтеатру "Березіль" - т. Гребовський.
Одержавши від Губполітосвіти доручення поїхати на село для організації майстерні 7-го вересня провів організаційне зібрання. Грунт на якому приходили вести працю: Мокро-Калигірський район це найбільш відсталі район в Шевченківській округі; називають її Мокро-Калигірським Камчатком, або Сахаліном. Райс має Сельбудинку, має Правління зглядно. - голову Сельбудинку, а членів Правління нема, засідання не робили до тої пори ні одного. Культробота на страшно низько рівні. Коли я приступав до праці було при сельбуді 12 душ хорового гуртка, з них 2 робітники рента міщанство - 14 душ драмгуртка і 11 душ так собі. Це повний облік культури. В сельбуді ніколи не з'являлись селянської мелодії, тому що містечкова публіка глузувала з неї і селянство тікало з сельбудинку. Повставало питання, як вести роботу? Я взяв таку лінію, що міщанство треба взяти і використати, або просто обминути. Дав дві лекції в день саміриччя КСМ. Сельмолодь головню хлопці всі прийшли до майстерні. Щоби дати їм роботу, я пустив де-кілька вечірок політквартів і кілька вечірок розваги і таким чином втягнув до майстерні около 100 чоловік. Всі 100 хлопців дали мені змогу поставити роботу на певний рівень. Почали працю в театральній майстерні. Майстерня це немала назви "Березіль" це не була затверджена. Мала і має всю награвку. Всі дні у тижні заняті нами із 6 год. вечора до 12 год. ночі. Сельмолодь дуже зацікавилась театр. роботою і я не думаю, щоби імпрізація могла їх так зацікавити. Коли я їм зачитав кілька лекцій о театральній роботі, вони мало що розуміли із цього, боялись вийти на сцену, але рвались до роботи. Щоби не получилася суха робота я взяв за основу для наших імпрізацій місцевий побут; почали використовувати довідки, міщанство, яке сидить в 5-му рядку і піде на перший ряд, семогонажків і т.д. - таким методом роботи - пропускання місцевого побуту через призму госпроп. картин настільки захопили людей, що за місяць не стало в селі "бугаїв"; зарубонство вивелось. Це перший метод роботи, який захопив все молодь - хлопців з дівчат ні одна не працювала і не заходила в майстерню, тому що там /казали/ агітують проти бога. /Читали лекції на Різдва і порушили питання: як міг родитися Ісус, коли Марія не почувала з чоловіком/. Приходилося вилізати всіх заводів. Поставили п'єсу "Остана Вишні": "Діти небесні". Приходилося важко боротись з традиціями. В кінці захочені мисю, ваялись хлопці незможники середняки за цю роботу: втягнути дівчат до праці. На досвітках не було вже нігде ні одного хлопця. Старе селянство вивело подяку майстерні, що вона знищила зарубонство. Помічавсь сильний антагонізм між євреями і пашими. Євреї нічого було робить, публіка розвратна, валили їх притягували в театрі. Євреї називає "гризловидною", бандитами на праця ні одного у нас немає. В час мімодрани дозволяли їм бувати, на ренетіціях почали вигонять. Вони підняли лебон. Все це члени старого драмгуртка, а молодь не втягнута була в роботу. Євреї повели пропаганду проти майстерні. Щобля вивіду Лазоршак в 11 год. вечора випінали навіть афішу де виступали проти звиклику до майстерні. Шкарат цей звивілений учасниками старого гуртка. Питання це вирішено райкомом КСДП Коли ж я одержав виписку з протоколу засідання Правління МОБ"у з дорученням організувати есеєцію-записалось до майстерні 60 чоловік і 24 подало заявку. По зроблено конкретно: я звернув увагу не тільки на драматичну роботу, але і на роботу по пісні. Співочий підвідділ має тепер 64 души. Сельмолодь захоплена розучили до 30 революційних пісень, де-які навіть композиції Косіарського. Єсть і друга капела в Товмачі /33 душ/ це самі кращі для хори на Пелчиківщині. Значить є два співочі підвідділи і драматичний. Музика існує на селі, як засіб свадьби /музикальна проєстиція/ Зорганізовано таков музичний гурток - 16 душ - балалайки, гармоністи і т.д. зібрала їх і скупчили у себе в майстерні. Вечером не почете тепер балалайки де души дівчатом ні при чому було танцювати, але все таки в сельбуд вони не заходили. Щоби їх притягнути, я дозволяв в четвер, в день виступці їм встановити. Музичний гурток в той день до їхньої розпорядженості і таким чином музгурток

втягнув селянчину до праці. Саме більше притягнув "тиждень дівчини"; провели ряд кампаній: політсуд на дівчиною неписьменною, суд над батьками, що не дають учитись, політфанти, змішувачи це все в музика і танцями. Це дає 64 краєвих дівчин до співочого гуртка і 34 до драматичного.

Робота: виготовлено по лінії театру "Довтнєві епізоди", "Проміння смерти", "Ліга Націй", "Дні суму і тривоги", "Ленін", "Кілдеш Джен". Ми поставили собі завдання проводити кожне революційне свято, березільською кампанією, якоюсь постановкою на темі дня. "Довтнєві епізоди" ставили на Довтнєві свята; кампанія доброхату - "Проміння смерти"; по роботі найменшинств - "Дні суму і тривоги", на вулиці в час коштнєвих свят ставили "Ліга Націй". В день смерти Леніна - "Ленін". Як проводимо роботу: Розуміється що праця не йде так легко як в місті, де на постановку даються певні кошти. На селі, в окрузі обіс"єш вводи по відповідним установам пороги і нічого не дістанеш. Треба було наприклад для п"єси "Ленін" на костюм негрітжанки і 4 фраки 20 крб. і нігде їх не дістали. П"єси ставлять в такому подоменні - де немає абсолютно ніякої матеріальної допомоги - неможливо. Від страдає і художній бік справи.

Співочий відділ почав серйозно працювати над революційним репертуаром. Одна біда що немає у нас інструменту. і грошей на поправку рояля /треба 5 червінців/ Вимуштрувати хор через своє горло це страшно трудно. Робота в співочому гуртку тепер припинена через хворобу діригента. Надалі революційні пісні композиції Ковальського трудно буде розучувати.

Умови самої праці: каса - збори бувають у нас 5 крб., максимум 15. Вільність зборів: при 600 душ - збор 2 крб. 30 коп. живемо за рахунок торговців, які дають нам просто на світло. В окрузі 16 сіл - для перевоски треба мінімум 15 крб., бо селяне тепер даром по наряду не повезуть. Робили експерименти: ходили в доколяшні села, які 2-3 верст віддалені від Мокрокалігіркі ставили даром, публіки було повно і всі були задоволені. далші села обслуговувати не можна.

Ізза браку средств для перевоски. Брак коштів - це головна причина, яка тормозить розвиток березільської праці. Постановками нашими страшно задоволені. Вплив: На учительському з"їзді признано майстерню одним із способів знищити культуру. Старі драмгуртки не працюють. Іхні керівники, в більшости учителі, переконані, що старі побутові п"єси ніякого впливу на селянство не матимуть а нових п"єс таких як "Березіл" ставлять, не зможуть. Довтнєві епізоди ставлять по всім селам. В Мокрокалігірці знають їх на пам'ять. В зв'язку з тим, що учителі не хочуть більш культури, далші села остається без нічого. Коли ми в селі Ступинні дали зразковий політсуд, селянство було дуже задоволено. Округ /Корсуні/ почав рахуватись з майстернею, навіть до того, що взяв керівника на утримання в 1-го січня ц.р. Округ веде переписку з ЛКСМ - хочуть мене перевести з майстернею в округ. Цього рішити сам я не можу.

" " " " " " " " " " " "

З а п и т а н н я .

1. Соціальний стан і партійний склад майстерні.
2. Керування гуртками доколяшніх сіл.
3. Зв'язок з осередком КСМУ і чи притягуютья комсомольці до роботи?
4. Скільки членів старого єврейського драмгуртка в новому і який підхід при прийомі в майстерню?
5. Склад Правління.
6. Чи є бібліотека?
7. Хто веде ексекцію?
8. Які причини забрання керівника до округи?
9. Чи нема в районі чи нігде більше рояля?
10. Чи не можна так справу організувати, щоб села в яких має гурток грати самі їх перевосили?
11. Як ставлятья населення до репертуару і що ім більше подобається: Побутові п"єси чи революційні?
12. Чи проводиться анкетний матеріал?
13. Кількість населення.
14. Кількість в'їздів на села.

В і д п о в і д і .

1. В гуртку всього 127 душ - з співочим 214. Середняків 29, КНС - 29, бідних- 18, членів ККВУ - 8, членів Профспілок - 21.
2. Обслідувано 10 сіл Керування проводиться таким способом: Мокро-Калігірці є режлябораторія. Зорганізована справа так: кожний четвер у нас базар, і кожного четверга мусить керівник гуртка прибути до Мокро-Калігіркі. З нами веде заняття 4 години; після лекції розбираютья постановки і даютья практичні вказівки. З села ближчі - під нашим безпосереднім керуванням.
3. Секретар ячейки КСМУ працює в "Березілі". Багато комсомольців працює в співочому гуртку, 4 по театру. Недавно передає "Березіл" 3 найкращих чоловік в селянтив.
4. З старого єврейського гуртка перейшло в новий 2 чоловіка. Рента все молодь. Прийом переводиться по заяві, яку розглядає керівник, потім правління, і в кінці загальні збори. При заяві мусить зложити анкету.
5. Склад Правління: входить 4 чол. над майстерні, політком, він же секретар Райпаркому, райорг, рай КСМ, голова рай КНС, голова Соцвужу і заочні члени

відділом.

- 6/ Бібліотеки нема - єсть тільки кілька книжок які я придбав.
7. Працює один із самих здатних товаришів з єврейської молоді, який працював раніше в нашій колегії. Я сам постановку розробляю, єврейську мову знаю і даю вказівки відносно постановки могому товаришеві
8. Коли я був на окружній конференції учительській, я їм добре почитив боки, між тими керівниками які ні селях немає ні одного порядного режисера. На Окрконференції був і сам Діаж, він довідався що я комсомолец, їм як раз такого треба і політінструктор сказав, що зареєз після ремонту театру переведе мене в Корсунь. Причини не відомі.
9. В районі є 2 роляі: один на цукроварні, один у нас.
10. Тепер даром не поїдеш. і не по наряду - дялька привісе тобі радянське село і покає відповідь редакції.... Просить тому його не турбувати.
11. Із всіх п'єс - старі побутові не беруть, нових побутових у мене нема. З революційних п'єс захоплюють - "Жовтневі епізоди", найбільше. "Проміння сьєрти" - селянство захоплює, але сприймає її просто, як агітку суцху-наукову. Інші п'єси: пр. п'єса Пуджан - самі хлопці кажуть, єрунда. П'єса "Ленін" мала кольосальний успіх. *Літа* два рази.
12. Анкет не ведеться - облік глядачів ведеться.
13. Не звісна мені.
14. Визадів по селам зробили 12, в Еполу 1 визід.

-"-"-"-"-"-"-"-"

Бортник: Час було б звернути увагу на організацію сільтеатру. Мокро-Калигірський райтеатр являє стіхійне. Потреба в сільтеатрі велика, а працівників мало. Треба подумати на д. тим як зробити так, щоб першєрї принести як найбільшу користь. Я думаю, що товаришам які є на селях не треба чекати пока щонебудь стіхійно з'явиться, а організоване вести роботу над *заснованим* сільбудд і драмгуртка. Не треба захоплюватись дуже роботою, а концентрувати роботу в одному районі, поставити на належний рівень хати-читальні з драмгуртком, а товаришів таких після закінчення роботи переводити в таке місце, *де* їм краще було б вести масову роботу. Коли т. Грабовський буде в Корсуні, він матиме змогу поставити справи дещо краще, він зможе з часом зорганізувати певні інструкторські курси для драмгуртків на селях і таким способом ця робота буде мати більш успіху чим в Мокро-Калигірці.

Лазоршак: На з'їзді підкреслено велике значіння цього театру і хороших гуртків. Підкреслити треба вечєрї імпровізації, котрі мають надзвичайно велике виховуєче значіння. Виходять звідтам великі мистці, видивляється нові художники. Грають прекрасно. На Райконференції я ствердив що праця поширюється на весь район. Тов. Грабовського не треба б пока переводити в Корсунь, а залишити його до того часу, поки він не виховає собі заступника. Округа взяла його на утримання - це певна перемога і Грабовського і Губ П.О. Лінія вповні правильна.

Семко: Праця яка ведеться має велике значіння, але ця праця вузька, її треба поглибити. Роботу тепер залишити не можна, лабораторія потрібна. Питання що до організації курсів пока не прийдеться ставити. Пізніше можна буде перекинути керівника в Корсунь.

Зв'язок з "Березіам".

Грабовський: Зв'язок гарний. Веду листування з т. Лазоршаком і Лопатинським. Не ставлю вистав без порозуміння з МОБ'ом і Губ П.О. На Шевченківщину перекинуто 5 кіно-апаратів. Добре було б коли б один оставили в Мокро-Калигірці.

Семко: Не забагато.

П о с т а н о в и л и: Працює везжати вповні задовольняючою. Лінія вєсім правильною. Необхідно підкреслити пролетарський та незаможницький склад театру майстерні, як також і велику громадську роботу, яку веде "Березіль" не лиш в галузі театральній, а і у всіх других ділянках політосвіти. Праця в театрі масова, захоплює чим раз більші кола незаможницької та батрацької молоді зокрема дівчат. Зв'язок з Правлінням МОБ'у і Губполітосвітєю мається. Збільшити вплив та керування на досконалих селя. Вважати потрібним залишити т. Грабовського в Мокро-Калигірці до остаточного закріплення праці. Вважати необхідним звернутись до Райкому цукровиків з пропозицією дати допомогу театрові в рахунок постановок по цукроварнях літом. Просити Губполітосвіту включити в докладну записку в Харків прохання про допомогу для Березільських сільських театрів.

3. Матеріальний стан "Березіля" - доповідь т. Дацківа.

Матеріальний стан поганий. Заборгованість зарплатні прийшлося ліквідувати в цей спосіб, що Харків прислав гроші за два місяці /субсідію/ крім цього позичили гроші в Комунабанку. Половину грошей одержали, на другу половину хотять

